

Received: 18 September 2018
Revised: 30 November 2018
Accepted: 15 December 2018
Published: 30 December 2018

NORMATIVE AND MACROECONOMIC CONDITIONS OF THE POSSIBILITY OF ENTERING EURO CURRENCY IN POLAND

NORMATYWNE I MAKROEKONOMICZNE UWARUNKOWANIA MOŻLIWOŚCI WPROWADZENIA WALUTY EURO W POLSCĘ

Sylwia Gwoździewicz

PhD, Faculty of Administration and National Security
The Jacob of Paradies University in Gorzów Wielkopolski, Poland
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3034-2880>

* *Corresponding author:* e-mail: sylwiagwozdziejwicz@gmail.com

Dariusz Prokopowicz

PhD, Institute of Sociology, Faculty of History and Social Sciences,
Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Poland
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6383-916X>

* *Corresponding author:* e-mail: darprokop@poczta.onet.pl

Abstract:

The discussion on various aspects of Poland's adoption of the single European currency has been going on for a long time. Economists present various, fundamentally different views on the subject. Hence the need for in-depth analysis and development of the best solutions for Poland. Most economists agree that adopting the Euro currency in Poland will be another particularly important development stimulus for the Polish economy. On the other hand, wages paid in Euro and prices of products and services expressed in Euro may generate a rise in prices and inflation in the initial period of introducing the Euro currency in Poland. There is a widespread opinion that Poland will be fully prepared to adopt the euro currency when the level of these incomes in Poland reaches the average level in the European Union. In addition to the incomes of citizens, the productivity, innovation, productive, capital and financial potential of the Polish economy are also important in this respect.

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 / Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

Keywords: Euro, financial market, economy, currency market, financial system, central banking, common currency, Poland, European Union, state intervention, monetary policy, economic situation

Streszczenie:

Dyskusja na temat różnych aspektów przyjęcia przez Polskę wspólnej waluty europejskiej toczy się od dawna. Ekonomiści przedstawiają różne i zasadniczo odmienne poglądy na ten temat. Stąd potrzeba dogłębnej analizy i wypracowania najlepszych dla Polski rozwiązań. Większość ekonomistów zgodnie przyjmuje, że przyjęcie waluty Euro w Polsce stanowić będzie kolejny szczególnie istotny impuls prorozwojowy dla polskiej gospodarki. Z drugiej strony wynagrodzenia wypłacane w Euro oraz ceny produktów i usług wyrażone w Euro mogą wygenerować wzrost cen i inflacji w początkowym okresie wprowadzania waluty Euro w Polsce. Powszechnie dominuje opinia, że Polska będzie w pełni przygotowana do przyjęcia waluty euro gdy wysokość tych dochodów w Polsce osiągnie średni poziom w Unii Europejskiej. Poza dochodami obywateli istotna jest również w tej kwestii produktywność, innowacyjność, potencjał wytwórczy, kapitałowy i finansowy polskiej gospodarki.

Słowa kluczowe: Euro, rynek finansowy, gospodarka, rynek walutowy, system finansowy, bankowość centralna, wspólna waluta, Polska, Unia Europejska, interwencjonizm państwowy, polityka monetarna, koniunktura gospodarcza

Główny zarys problemu i jego związku z ważnymi kwestiami naukowymi i praktycznymi

Z początkiem lat 90. ubiegłego wieku w Polsce przyśpieszeniu ulegają procesy globalizacyjne dokonujące się w różnych sferach gospodarczych i społecznych krajowej gospodarki w tym także w dziedzinie bankowości. Instytucje finansowe w tym banki komercyjne należą do podmiotów, które nie tylko ulegają procesom globalizacji ale przede wszystkim te procesy współtworzą (Domańska-Szaruga B., 2014, s. 24-25). W zakresie głównych czynników globalizacji zalicza się procesy deregulacji, informatyzacji i internacjonalizacji, tj. globalne determinanty, które skorelowane były z dostosowywaniem systemu finansowego funkcjonującego w Polsce do standardów Unii Europejskiej (Gwoździewicz S., Prokopowicz D., 2015). Na dostosowywanie wewnętrznych procedur, ofert produktowych i technik teleinformatycznych działającej w Polsce bankowości do standardów Unii Europejskiej wpływały także procesy konsolidacyjne i koncentracji kapitału, które od połowy lat 90. dokonują się także w komercyjnym segmencie systemu finansowego, w tym bankowego (Dahl M., 2015). Kolejną istotną datą w kontekście omawianej problematyki był rok 2004, w którym

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

Polska dokonała akcesji w struktury rynkowe Unii Europejskiej. Obecnie przyjmuje się, że proces globalizacji rynków finansowych i systemu bankowego w Polsce oprócz procesów konsolidacyjnych i dostosowawczych zdeterminowany został także przede wszystkim takimi czynnikami jak administracyjne i nadzorcze cele działalności bankowości centralnej i organów nadzoru w systemie finansowym oraz dostosowywanie bankowych normatywów prawnych do standardów zachodnioeuropejskich krajów wysoko rozwiniętych (Davies H., Green D., 2010). W ostatnich latach obserwuje się kontynuację procesów globalizacji ekonomicznej zachodzącej w Polsce. Globalizacja dotyczy między innymi funkcjonujących w coraz większym stopniu ponadnarodowo systemach finansowych, w tym również bankowości działającej w Polsce. Zmienia się charakter tych globalnych procesów, które wykraczają poza samo doskonalenie technik informatycznych i internetyzacji operacji bankowych. Obecnie dokonujące się procesy globalizacyjne zdeterminowane zostały postępującym od lat 70. ubiegłego stulecia procesem liberalizacji przepływów kapitałowych, deregulacji na rynkach walutowych i zwiększania zaangażowania inwestorów w instrumenty rynku kapitałowego (Gwoździewicz S., Prokopowicz D., 2016a, s. 92-93), w tym z zastosowaniem instrumentów pochodnych. Analogiczne procesy obserwowane są także w systemie bankowym funkcjonującym w Polsce oraz w zakresie instrumentów finansowych i struktur organizacyjnych rynku kapitałowego. Wysoki poziom zglobalizowania dotyczy także rynków kapitałowych w Polsce, co potwierdzone zostało zmieniającą się gwałtownie i momentami dramatycznie sytuacją na rynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, na rynkach walutowych Forex, na giełdach surowcowych itd. w kontekście wystąpienia kryzysu finansowego w 2008 roku (Kalinowski M., Pronobis M., 2015). Według przeprowadzonych w niniejszym opracowaniu analiz i rozważań stwierdzono, że do kluczowych ekonomicznych determinantów globalizującej się bankowości w Polsce zalicza się procesy integracyjne systemu bankowego w Polsce z analogicznymi strukturami Unii Europejskiej, w tym wzrost homogenizacji i sukcesywnie rosnące dostosowanie procedur i systemów bankowych do standardów UE (Prokopowicz D., 2016). W kontekście wspomnianych procesów globalizacyjnych oraz członkostwa Polski w Unii Europejskiej w wielu debatach z udziałem ekonomistów wielokrotnie pojawiało się pytanie: Czy Polska, jako członek Unii Europejskiej powinna przyjąć wspólną walutę Euro i jeżeli miałyby to nastąpić to kiedy?

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

Analiza najnowszych badań, aktów prawnych i literatury przedmiotu, w których podjęto omówienie podjętej problematyki

Opisana w niniejszym opracowaniu problematyka makroekonomicznych determinantów kształtujących możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce w ostatnich latach jest podejmowana w różnych i licznych publikacjach naukowych autorstwa naukowców funkcjonujących w różnych środowiskach naukowych i wywodzących się z różnych krajów. Wzrost zainteresowania tą problematyką w środowiskach naukowców wynika z rosnącego znaczenia determinantów możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce. Poza tym ze względu na poprawiający się w ostatnich latach wzrost gospodarczy w Polsce, poprawiające się dochody, wzrastająca produkcja na eksport do krajów strefy waluty euro coraz częściej pojawiają się pytania o możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce.

Z weryfikacji opinii, rozważań, wniosków i tez badawczych zawartych w cytowanych publikacjach sformułowano najpierw główne aspekty badawcze i obraz problematyki systemowo-normatywnych determinantów kształtujących ewentualnego wprowadzenia w przyszłości wprowadzenia waluty euro w Polsce. Sformułowane główne aspekty badawcze i obraz analizowanego tematu posłużyły jako podstawa dla określenia celów i metod badawczych zastosowanych w niniejszym opracowaniu. Cele i metody badawcze przedstawiono w kolejnym podrozdziale niniejszego artykułu. Podstawą dla tych głównych składowych procesu badawczego, który zrealizowano w niniejszym opracowaniu było określenie syntetycznego obrazu problematyki determinantów wprowadzenia waluty euro w Polsce po zebraniu danych analitycznych i weryfikacji wniosków zawartych w cytowanych publikacjach. Syntetyczny obraz problematyki determinantów wprowadzenia waluty euro do polskiej gospodarki opisać można w sposób następujący: Dyskusja na temat różnych aspektów przyjęcia przez Polskę wspólnej waluty europejskiej toczy się od dawna. Ekonomiści przedstawiają różne i zasadniczo odmienne poglądy na ten temat. Stąd potrzeba dogłębnej analizy i wypracowania najlepszych dla Polski rozwiązań. Większość ekonomistów zgodnie przyjmuje, że przyjęcie waluty Euro w Polsce stanowić będzie kolejny szczególnie istotny impuls prorozwojowy dla polskiej gospodarki. Z drugiej strony wynagrodzenia wypłacane w Euro oraz ceny produktów i usług wyrażone w Euro mogą wygenerować wzrost cen i inflacji w początkowym okresie wprowadzania waluty Euro w Polsce. Powszechnie dominuje opinia, że Polska będzie w pełni przygotowana do przyjęcia waluty euro gdy wysokość tych dochodów w Polsce osiągnie średni poziom w Unii Europejskiej. Poza dochodami obywateli istotna jest

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

również w tej kwestii produktywność, innowacyjność, potencjał wytwórczy, kapitałowy i finansowy polskiej gospodarki.

Przed przystąpieniem do badań, zebraniem i opracowaniem wyników badań dotyczących różnych aspektów zagadnień systemowo-normatywnych determinantów kształtujących ewentualne wprowadzenie w przyszłości waluty euro do polskiej gospodarki autorzy niniejszego opracowania dokonali przeglądu literatury dotyczącej wymienionej powyżej problematyki. Określenie i sprecyzowanie problemu badawczego, który został następnie scharakteryzowany i przeanalizowany w niniejszym artykule zostało poprzedzone dokonaniem przeglądu publikacji literatury oraz dostępnych materiałów źródłowych, w których były już wcześniej rozważane kluczowe zagadnienia wprowadzenia waluty euro w Polsce. Z przeprowadzonego przeglądu literatury wynika, że opisywane w różnych publikacjach poszczególne zagadnienia tematu potencjalnych możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce były badane tylko w wybranych kwestiach, natomiast nie podjęto wcześniej próby dokonania syntetycznego ujęcia tej problematyki, tj. takiego które by w sposób zintegrowany obejmowało różne kluczowe aspekty systemowo-normatywnych determinantów wprowadzenia waluty euro w Polsce, podjęte rozważania posiadałyby atrybut interdyscyplinarności a wnioski z badań również byłyby pochodną w pełni syntetycznego ujęcia. Właśnie tego typu podejście badawcze zastosowano w niniejszym opracowaniu. Jedną z kluczowych przesłanek metodologicznych podjętych w niniejszym opracowaniu zagadnień determinantów wprowadzenia waluty euro do polskiej gospodarki było zastosowanie syntetycznego ujęcia badawczego celem osiągnięcia interdyscyplinarnego połączenia różnych aspektów opisywanej i badanej problematyki potencjalne możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce. Kluczowe wnioski, które zostały sformułowane w części podsumowującej są pochodną zastosowanego wspomnianego syntetycznego ujęcia badawczego. Z danych zawartych w publikacjach literatury podejmujących problematykę potencjalnych możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce wynika, że Polska spełnia już najważniejsze wymogi instytucjonalne i formalne w zakresie prowadzonej krajowej polityki monetarnej i fiskalnej ustanowione przez organy centralne Unii Europejskiej dla krajów planujących przyjęcie waluty euro. W niniejszym artykule opisano problematykę determinantów wprowadzenia waluty euro w Polsce z zastosowaniem ujęcia syntetycznego przeprowadzonych badań i rozważań podejmowanych przez autorów we wcześniejszych publikacjach: D. Prokopowicz (Prokopowicz D., 2010; Prokopowicz D., 2012; Prokopowicz D., 2015; Prokopowicz D., 2016), S. Gwoździewicz (Gwoździewicz S., Prokopowicz D., 2015; Gwoździewicz S., Prokopowicz D., 2016a,b), B. Domańska-Szaruga (Domań-

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

ska-Szaruga B., 2014; Domańska-Szaruga B., Prokopowicz D., 2015), A. Dmowski (Dmowski A., Prokopowicz D., 2010; Dmowski A., Prokopowicz D., Sarnowski J., 2005) oraz inni autorzy cytowanych publikacji. Wnioski i sugestie będące wynikiem przeprowadzonych wcześniej badań opisane w treści przestudiowanej literatury posłużyły do sformułowania kluczowych tez badawczych oraz celów podjętych badań.

Cele i metody badawcze podjęte w analizie tematu

Przed napisaniem niniejszego artykułu dokonano przeglądu literatury podejmującej problematykę systemowo-normatywnych determinantów kształtujących ewentualne wprowadzenie w przyszłości waluty euro w Polsce. Przeprowadzony przegląd literatury poprzedzał także sprecyzowanie kluczowych zagadnień tej problematyki, które poddano analizie, określenie celów podjętych badań oraz sformułowanie kluczowych pytań i tez badawczych. Temat niniejszej pracy początkowo określony koncepcyjnie i aksjomatycznie został doprecyzowany również po dokonaniu wspomnianego przeglądu publikacji innych badaczy problematyki determinantów kształtujących możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce. Wobec powyższego w niniejszym artykule poddano analizie w podejściu syntetycznym problematykę możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce. Z przeprowadzonej analizy materiałów źródłowych wynika, że badane kwestie zagadnienia tematu systemowo-normatywnych determinantów kształtujących ewentualne wprowadzenie w przyszłości waluty euro w Polsce były opisywane i rozpatrywane w dotychczasowej literaturze naukowej tylko w wybranych nielicznych aspektach. Z drugiej strony niepodjęowano wcześniej próby przeprowadzenia badań, które polegałyby na opracowaniu syntetycznego ujęcia tej problematyki. Pełne syntetyczne ujęcie obejmowało by w sposób zintegrowany różne kluczowe aspekty potencjalnych możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce, podjęte rozważania posiadały by atrybut interdyscyplinarności a wnioski z badań również uzyskiwałyby cechę syntetycznego ujęcia. Właśnie tego typu podejście badawcze zastosowano w niniejszym opracowaniu. Jedną z kluczowych przesłanek metodologicznych podjętych w niniejszym opracowaniu zagadnień możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce było zastosowanie w pełni obiektywnego opisu wszystkich przesłanek, uwarunkowań, składowych analizowanego tematu i czynników wpływających na poszczególne aspekty makroekonomicznych uwarunkowań kształtujących możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce. Podczas prowadzonych badań zastosowano różne metody badawcze, które zostały poniżej wymienione. W pracy wykorzystano różne metody badań, w tym: metodę opisową i porównawczą, wnioskowanie indukcyjne, wnioskowanie dedukcyjne, metodę opisowo-wektorową

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

oraz metodę obserwacji medialnej. Wybór metod zdeterminowany był rodzajem materiałów badawczych, w których opisane zostały różne aspekty badanej problematyki systemowo-normatywnych determinantów kształtujących ewentualne wprowadzenie w przyszłości waluty euro w Polsce. Celem przedstawienia kluczowych zagadnień podjętego tematu, wyjaśnienia szczególnie istotnych zależności, powiązań, korelacji zachodzących między składowymi problematyki możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce zastosowano głównie metodę opisową. Metodę porównawczą zastosowano przede wszystkim w porównaniach wybranych aspektów badanej problematyki potencjalnych możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce. Wnioskowanie indukcyjne stosowano celem doboru jednoznacznych faktów i aspektów problematyki determinantów kształtujących możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce spełniających warunek bezsporności w ich doświadczalnej weryfikacji. Wnioskowanie dedukcyjne stosowano powszechnie poprzez racjonalistyczne formułowanie, dobór i porządkowanie aksjomatów, które nie musiały być pewnikami. Musiały jednak spełniać warunek możliwości przedstawienia złożonych problemów w postaci modeli i schematów. Formułowane tą metodą aksjomaty budowane i rozwijane były w procesie logicznego wiązania faktów. Metodę opisowo-wektorową zastosowano w niniejszym artykule poprzez uwypuklenie istotnych czynników problematyki determinantów kształtujących możliwości wprowadzenia waluty euro w Polsce ze wskazaniem właściwego dla nich kierunku oddziaływania. Przegląd literatury zrealizowany został również z wykorzystaniem metody obserwacji medialnej, polegającej na obserwacji wybranych zagadnień badanej problematyki opisywanych przez publicystów specjalizujących się w konkretnych obszarach problematyki ekonomicznej.

W związku z powyższym kierując się zasadą obiektywności naukowej, bezstronności i syntetyczności ujęcia badawczego na podstawie przeprowadzonej weryfikacji treści cytowanych publikacji na potrzeby niniejszego opracowania sformułowano następującą główną tezę badawczą: Polska spełnia już najważniejsze wymogi instytucjonalne i formalne w zakresie prowadzonej krajowej polityki monetarnej i fiskalnej ustanowione przez organy centralne Unii Europejskiej dla krajów planujących przyjęcie waluty euro. Z drugiej strony Polska będzie w pełni przygotowana do przyjęcia waluty euro gdy wysokość tych dochodów w Polsce osiągnie średni poziom w Unii Europejskiej. W końcowej części niniejszego opracowania zawarto odniesienie do kwestii weryfikacji tezy badawczej.

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 / Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

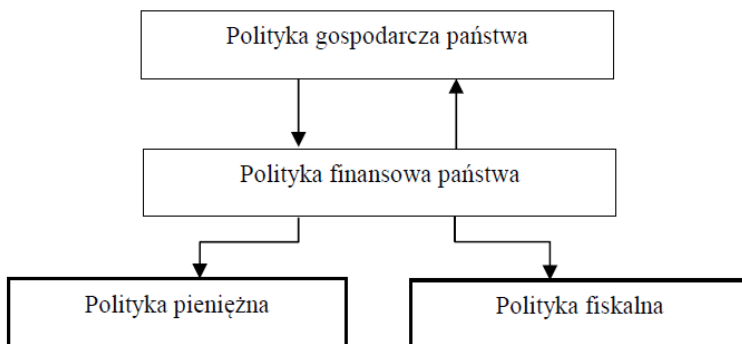
Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

Prezentacja przeprowadzonej analizy. Dyskusja Specyfika działalności i zadania bankowości centralnej w Polsce

Według zapisów Ustawy o NBP (Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim) głównym celem działalności banku centralnego w Polsce jest utrzymywanie stabilnego poziomu cen tj. niskiej inflacji, która zgodnie z określonym celem inflacyjnym. Zgodnie z opracowaną przez Radę Polityki Pieniężnej *Strategią Polityki Pieniężnej po 2003 roku*, cel inflacyjny określony został na poziomie 2,5 proc. z dopuszczalnym przedziałem wahań +/- 1 punkt procentowy. Chodzi o to aby w kraju nie malała w znaczącym stopniu siła nabywcza krajowej jednostki monetarnej tj. polskiego złotego. Funkcjonujący już w latach 90. Narodowy Bank Polski jako bank centralny skutecznie zdławił hiperinflację, która pojawiła się w początkowym okresie transformacji systemowo-gospodarczej w Polsce od 1989 roku. Od czasu obniżenia stopy inflacji do poziomu, który nie generuje dodatkowych kosztów dla podmiotów gospodarczych NBP wykorzystując posiadane instrumenty prowadzi politykę pieniężną stabilizując makroekonomiczne procesy gospodarki narodowej. Polityka pieniężna jest częścią polityki gospodarczej państwa, więc NBP prowadzi swą stabilizacyjną politykę monetarną przy jednoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej rządu, o ile nie ogranicza to podstawowych celów bankowości centralnej określonych w Ustawie o NBP (Dmowski A., Prokopowicz D., Sarnowski J., 2005).

Rysunek 1. Polityka pieniężna jako składowa polityki finansowej państwa.

Źródło: A. Dmowski, D. Prokopowicz, J. Sarnowski, *Podstawy finansów i bankowości*, Wydawnictwo Centrum Doradztwa i Informacji Difin sp. z o.o., Warszawa 2005, s. 64.

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

Ponieważ w Polsce w obiegu znajduje się krajowa jednostka monetarna polski złoty więc Narodowy Bank Polski jest także bankiem emisyjnym. W związku z tym bank centralny w Polsce posiada wyłączne prawo emisji unormowanych prawnie znaków pieniężnych tj. polskiego złotego, który jest prawnym środkiem płatniczym w Rzeczypospolitej Polskiej. Poza tym do podstawowych zadań Narodowego Banku Polskiego należy także (Dmowski A., Prokopowicz D., 2010):

- a) przeprowadzanie i kontrola realizacji rozliczeń pieniężnych na rynku międzybankowym oraz na potrzeby podmiotów sektora publicznego,
- b) zarządzanie i gospodarowanie rezerwami dewizowymi,
- c) przeprowadzanie transakcji finansowych z udziałem dewiz,
- d) prowadzenie bankowej obsługi sektora finansów publicznych w tym budżetu państwa,
- e) organizowanie operacji otwartego rynku zapewniających środki finansowe dla wypełnienia luki płynności tj. deficytu w budżecie państwa (Białas M., Mazur Z., 2013),
- f) refinansowanie potrzeb pożyczkowych banków komercyjnych i utrzymywanie płynności w sektorze bankowym,
- g) analizowanie stanu ryzyka inwestycyjnego, kredytowego, walutowego, itp. W systemie bankowym oraz zapewnianie warunków dla efektywnego rozwoju systemu bankowego (Alińska A., Pietrzak B., 2012, s. 67),
- h) analizowanie makroekonomicznego stanu gospodarki narodowej w tym prowadzenie statystyki dotyczącej dokonujących się operacji finansowych w systemie bankowym,
- i) analizowanie stanu bilansu płatniczego,
- j) badanie i wpływanie na międzynarodową pozycję inwestycyjną Polski,
- k) prowadzenie działalności badawczej, edukacyjnej i informacyjnej.

Zgodnie z Ustawą o NBP głównymi organami Narodowego Banku Polskiego są Prezes NBP, Rada Polityki Pieniężnej oraz Zarząd NBP. Podstawowym zadaniem Rady Polityki Pieniężnej jest koordynowanie procesu realizacji założeń polityki pieniężnej państwa. W ramach tych zadań RPP rokrocznie określa założenia polityki pieniężnej i uczestniczy w ich realizacji. Okresowo zbiera się Rada Polityki Pieniężnej i podejmuje decyzję odpowiadając na pytanie czy wysokość podstawowych stóp procentowych należy pozostawić na dotychczasowym poziomie czy zmienić podnosząc lub obniżając je (Przybylska-Kapuścińska W., red., 2013). W trakcie tych decyzji brane są różne argumenty pod uwagę, w tym przede wszystkim makroekonomiczny stan gospodarki określany m.in. poziomem inflacji, tempem wzrostu gospo-

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

darczego, jakości portfela kredytowego banków komercyjnych itd. Poza tym do głównych zadań RPP należy określanie zasad prowadzenia operacji otwartego rynku oraz zasad naliczania i utrzymywania rezerwy obowiązkowej, do której utrzymywania są zobligowane banki komercyjne. RPP zatwierdza także coroczny plan finansowy banku centralnego oraz opracowywane w NBP sprawozdania finansowe z prowadzonej działalności banku centralnego w Polsce. W związku z powyższym RPP współpracuje z NBP w ramach realizacji podstawowego celu działalności banku centralnego w Polsce, jakim jest utrzymanie stabilnego poziomu cen (Dmowski A., Prokopowicz D., Sarnowski J., 2005).

W ramach realizacji polityki pieniężnej bank centralny kształtuje stopy procentowe rynku międzybankowego wpływając na popyt i podaż pieniądza oraz jego osiadanie na rachunkach banków. W kontekście realizacji zdefiniowanej strategii polityki monetarnej szczególnie istotnym czynnikiem decydującym o efektywności działania sektora finansowego i pośrednio całej krajowej gospodarki jest płynność na rynku międzybankowym. Płynność ta warunkuje efektywność przeprowadzania transakcji na rynku międzybankowym. Istotna jest także płynność między bankami komercyjnymi a bankiem centralnym. W związku z tym rozliczenia przeprowadzane są na rachunkach banków komercyjnych prowadzonych przez bank centralny. Rachunki te pełnią szczególną rolę w kształtowaniu tej płynności w całym sektorze bankowym. Płynność banków komercyjnych jest skorelowana ze stanem środków utrzymywanych na rachunkach poszczególnych banków w banku centralnym (Szybowski D., Gwoździewicz S., Prokopowicz D., 2016). Poza wymienionymi powyżej instrumentami polityki pieniężnej i czynnikami autonomicznymi, płynność banków kształtowana jest także przez inne instrumenty polityki pieniężnej stosowane przez bank centralny, do których zalicza się przede wszystkim operacje otwartego rynku oraz operacje kredytowo-depozytowe (Wiatr M., 2015). Przedmiotem operacji otwartego rynku są krótkoterminowe i średnioterminowe papiery wartościowe, które bank centralny oferuje bankom komercyjnym. W sytuacji, kiedy banki komercyjne uczestniczą w tych transakcjach wówczas następuje zmiana stanu środków finansowych na rachunkach banków. Zmieniający się popyt na będące przedmiotem operacji otwartego rynku papiery wartościowe jest kluczowym czynnikiem, który bank centralny uwzględnia przy kształtowaniu poziomu stopy procentowej dla instrumentów rynku pieniężnego charakteryzujących się okresem zapadalności zbliżonym do terminu operacji otwartego rynku. W Polsce stopa określająca minimalne oprocentowanie podstawowego typu operacji otwartego rynku tj. stopa referencyjna wyznacza najniższy poziom stóp dla międzybankowego rynku o okresie zapadalności analogicznym z

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

prowadzonymi operacjami otwartego rynku (Fila J., Filipiak B., 2012). Banki komercyjne mając możliwość ulokowania nadwyżki środków pieniężnych w bonach oferowanych przez NBP, zignorują ofertę dokonania lokaty na rynku międzybankowym w innych bankach, jeżeli oferta innego banku będzie niżej oprocentowana (Dmowski A., Prokopowicz D., Sarnowski J., 2005).

Kolejnym transakcyjnym instrumentem polityki pieniężnej są operacje depozytowo-kredytowe, które zawierane są z bankiem centralnym zwykle z inicjatywy banków komercyjnych. Transakcje zawierane są z uwzględnieniem już określonych stóp procentowych na rynku międzybankowym i pełnią wobec operacji otwartego rynku rolę uzupełniającą. W Polsce górny poziom oprocentowania kredytów na rynku międzybankowym jest określony przez wysokość stopy procentowej kredytu lombardowego, który Narodowy Bank Polski udziela bankom komercyjnym. Jeżeli oferty innych banków komercyjnych na rynku międzybankowym charakteryzują się wyższym oprocentowaniem wobec oferty cenowej banku centralnego wówczas kredytują się w tymże banku centralnym (Dmowski A., Prokopowicz D., Sarnowski J., 2005).

Unia Gospodarczo-Walutowa

Obecnie dominuje opinia, że plan zastąpienia krajowych walut państw członkowskich wspólną europejską walutą pojawił się w Unii Europejskiej już na samym początku integracji europejskiej. Zwolennicy tego planu argumentowali, że wprowadzenie wspólnej waluty uprości rynek walutowy likwidując konieczność obciążonej kosztami wymiany walut, zmniejszy systemowe ryzyko walutowe przede wszystkim dla transgranicznie działających przedsiębiorstw i w konsekwencji przyspieszy wzrost gospodarczy poszczególnych krajów jak również w odniesieniu do ponad narodowej gospodarki obszaru wspólnej waluty Euro. Plan wprowadzania wspólnej waluty Euro na obszarze początkowo części krajów Unii Europejskiej zaczęto realizować tworząc Unię Gospodarczo-Walutową (ang. Economic and Monetary Union – EMU). Unia Gospodarczo-Walutowa zaliczana jest do finalnego etapu ekonomiczno-finansowej integracji w ramach Unii Europejskiej, w której większość aspektów polityki pieniężnej i bankowości centralnej zostaje z poziomu krajowego przeniesiona do scentralizowanego ośrodka ponad narodowej bankowości centralnej do Europejskiego Banku Centralnego.

Kluczowym normatywem prawnym, który stał się podstawą dla rozpoczęcia procesu stworzenia Unii Gospodarczo-Walutowej był Traktat o Unii Europejskiej, który 7 lutego 1992 r. podpisały w Maastricht kraje członkowskie Wspólnot Europejskich. Zgodnie z treścią tego normatywu określającego kwestie gospodarcze wyznaczone zostały zasadnicze etapy powstania i rozwoju Unii Gospodarczo-Walutowej, w tym

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

instytucji i niezbędnych procedur. Poza tym we wspomnianym Traktacie o Unii Europejskiej określone zostały kryteria zbieżności, które powinny być spełniane przez kraje, które planują stać się częścią UGW. W Traktacie tym wpisano szczególnie istotną datę tj. wprowadzenie od 1 stycznia 1999 roku wspólnej waluty Euro. W pierwszym etapie wprowadzania Unii Gospodarczo-Walutowej, tj. w okresie lat 1999 - 2001 r., wspólna waluta Euro funkcjonowała wyłącznie w formie bezgotówkowej. Kolejny etap tego procesu tj. wymiana funkcjonujących w poszczególnych krajach banknotów i monet narodowych na Euro nastąpiła dopiero z początkiem 2002 r. (Żabińska J., red., 2011).

W kontekście aktywizowania efektywnego, stabilnego rozwoju gospodarczego poszczególnych krajów jak i całego regionu, dla którego ustanowiona została Unia Gospodarczo-Walutowa określone zostały kryteria konwergencji, tj. zestaw wymogów do spełnienia przez kraje członkowskie Unii Europejskiej ubiegające się o wprowadzenie wspólnej waluty Euro. W związku z tym, że te sformalizowane wymogi zostały określone w Traktacie z Maastricht z 1992 roku, więc nazywane są także „kryteriami z Maastricht”. Kryteria konwergencji dla Unii Gospodarczo-Walutowej są następujące:

- a) stopa inflacji nie powinna być wyższa niż o 1,5 punktu procentowego względem średniej stopy inflacji w trzech krajach Unii Europejskiej, w których poziom inflacji jest najniższy,
- b) długookresowa stopa procentowa wyznaczana na podstawie 10 letnich obligacji skarbowych nie powinna przekraczać o więcej niż 2 punkty procentowe średni poziom stóp procentowych występujący w 3 krajach UE charakteryzujących się najniższą inflacją,
- c) deficyt budżetowy danego kraju nie powinien przewyższać poziomu 3 proc. PKB,
- d) dług publiczny nie może być wyższy niż 60 proc. PKB,
- e) na krajowych rynkach walutowych powinien się kształtować stabilny kurs wymiany waluty krajowej w tym również bez przeprowadzonej dewaluacji w okresie minimum ostatnich 2 lat.

Obecnie większość krajów Unii Europejskiej jest członkami Unii Gospodarczo-Walutowej. Niektóre kraje UE, do których zalicza się Wielką Brytanię, Danię oraz Szwecję wynegocjowały dla siebie prawo do swobodnej decyzji w sprawie przystąpienia do UGW. Ta kwestia od niedawna już nie dotyczy Wielkiej Brytanii, której obywatele w przeprowadzonym 23 czerwca 2016 roku w kraju referendum zdecydowali o wyjściu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. Z biorących udział w tym

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

referendum 51,89 proc. obywateli opowiedziało się za wyjściem Wielkiej Brytanii z UE. Polska, podobnie jak inne kraje członkowskie UE, które przystąpiły do UE w okresie ostatnich kilkunastu lat, jest częścią UGW od dnia przystąpienia jako państwo członkowskie objęte derogacją na podstawie artykułu 122 Traktatu Wspólnoty Europejskiej. Na podstawie tych normatywów Polska zobowiązała się do:

- a) wprowadzenia Euro, wówczas gdy polska gospodarka spełniać będzie kryteria konwergencji określone dla Unii Gospodarczo-Walutowej,
- b) przestrzegania zasad koordynacji polityki fiskalnej obowiązujących w strefie euro tj. ograniczenia wielkości deficytu sektora publicznego oraz w zakresie wysokości długu publicznego.

Polska nigdy oficjalnie nie zadeklarowała jednak, kiedy planuje wprowadzić wspólną walutę Euro. Przed pojawieniem się globalnego kryzysu finansowego w 2008 roku pojawiały się podczas debat z udziałem polityków i ekonomistów wstępne zapowiedzi, zgodnie z którymi Polska miała już za kilka lat przyjąć walutę Euro. Głęboka dekonjunktura krajowej gospodarki oraz silne zmiany kursu polskiego złotego jakie pojawiły się w latach 2008-2009 w kontekście globalnego kryzysu finansowego zdeprecjonowały zasadność kreślenia planów z podawaniem dat ewentualnego przyjęcia przez Polskę waluty Euro (Prokopowicz D., 2012).

Zgodnie z treścią zapisów Traktatu z Maastricht utworzenie UGW jest procesem zbyt złożonym, aby można było ten proces przeprowadzić poprzez jednorazowe działanie, w związku z czym proces ten realizowany jest stopniowo. W związku z tym proces dochodzenia do UGW został podzielony na trzy etapy, które zostały zrealizowane w następujących okresach (Dmowski A., Prokopowicz D., Sarnowski J., 2005):

- a) od 1 lipca 1990 roku do 31 grudnia 1993 roku przeprowadzone zostały następujące działania: zliberalizowanie przepływów kapitałowych, zakończenie budowy jednolitego rynku wewnętrznego, zbliżenie polityk gospodarczych krajów, ściślejsza współpraca banków centralnych,
- b) od 1 stycznia 1994 roku do 31 grudnia 1998 roku. W okresie tym do głównych celów należało spełnienie przez państwa członkowskie kryteriów konwergencji przynależności od UGW, utworzenie i rozwój infrastruktury instytucjonalnej niezbędnej do funkcjonowania unii walutowej oraz powołanie Europejskiego Instytutu Walutowego.
- c) od 1 stycznia 1999 roku do 31 grudnia 2001. Do głównych działań tego okresu należało wprowadzenie wspólnej waluty Euro, która zastąpiła wcześniej funkcjonującą jednostkę rozliczeniową ECU oraz zastąpiła w obiegu bezgotówko-

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

wym waluty narodowe poszczególnych krajów. Poza tym w okresie tym wprowadzono również nieodwołalne usztywnienie centralnych kursów walut.

Rozłożenie procesu tworzenia UGW na etapy było słuszne, gdyż przyczyniło się do stosunkowo płynnego przeprowadzania całego procesu ze sfery planów do rzeczywistości, gdyż nie było zaskoczeniem ani dla państw członkowskich ani dla otoczenia. Aktualnie w skład UGW wchodzi 15 krajów członkowskich UE: Austria, Belgia, Cypr, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Malta, Niemcy, Portugalia, Słowenia i Włochy.

Zgodnie z pierwotnym planem utworzenia unii walutowej, biorąc pod uwagę potencjał gospodarczy Unii Europejskiej waluta Euro miała być, obok dolara amerykańskiego i jena, jedną z najważniejszych walut międzynarodowych – transakcyjnych, inwestycyjnych, rezerwowych. Zasadniczo plan ten został zrealizowany. W początkowej fazie funkcjonowania Euro tj. od momentu wprowadzenia w 1999 roku, Euro stało się drugą po dolarze USD kluczową w ujęciu międzynarodowym walutą. Zgodnie z przyjętym planem zakładano, że tworząc UGW zostaną osiągnięte istotne korzyści ekonomiczne, które przyczynią się znacząco do poprawy wzrostu gospodarczego Europy (Dmowski A., Prokopowicz D., Sarnowski J., 2008).

Jednak w momencie powoływania UGW nikt chyba nawet nie przypuszczał, że po kilku latach funkcjonowania unii wspólnej waluty Euro, tj. na początku XXI wieku pojawi się globalny kryzys finansowy, którego skutkiem będzie także na rynkach silna deprecjacja waluty Euro względem niektórych innych walut, np. szwajcarskiego franka CHF i wzrost ryzyka walutowego w strefie waluty Euro. Wzrost tego ryzyka wygenerował pogłębienie kryzysu gospodarczego i wzrost zadłużenia sektora publicznego w wielu krajach Unii Europejskiej, szczególnie mniejszych gospodarek południa Europy, w których funkcjonowała już waluta Euro. Negatywne doświadczenia w tym względzie takich krajów jak Grecja, Włochy Hiszpania, Portugalia, Irlandia wywołały w wielu innych krajach dyskusje i rozważania nad przyszłością strefy Euro, zasadnością jej ewentualnego rozszerzania o inne kraje Unii Europejskiej lub także ryzykiem rozpadu strefy Euro i jej znaczącego terytorialnie skurczenia się (Bukowski S., red., 2010).

Również w Polsce skutkiem globalnego kryzysu finansowego z 2008 roku było powstanie silnego obozu zwolenników nie wchodzenia Polski do strefy waluty Euro. W związku z tym od 2009 roku nikt już w Polsce, żaden polityk czy ekonomista nie próbuje nawet podawać hipotetycznego scenariusza i daty ewentualnego przyjęcia przez Polskę waluty Euro. Jednak mimo tych niekorzystnych czynników związanych z globalnym kryzysem finansowym nadal jest w Polsce znacząca grupa zwolenników

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

wejścia Polski do strefy wspólnej waluty Euro. Są to przede wszystkim politycy niektórych frakcji politycznych, przedsiębiorcy prowadzący podmioty gospodarcze eksportujące wytworzone produkty lub importujący asortyment towarowy ze strefy waluty Euro jak również korporacje działające ponad narodowo. Zwolennicy wejścia Polski do strefy wspólnej waluty Euro najczęściej wymieniają następujące korzyści z wprowadzenia Euro (Dmowski A., Prokopowicz D., Sarnowski J, 2008):

- zmniejsza się rynek walutowy, znika potrzeba dokonywania wymiany walut narodowych i związanych z tym kosztów;
- następuje znaczące zmniejszenie potencjalnego poziomu ryzyka kursowego, co jest czynnikiem redukcji przeciętnych kosztów produkcji i w związku z tym jest determinantem aktywizującym rozwój handlu i wzrost gospodarczy;
- wzrasta zaufanie i wiarygodność polityki makroekonomicznej oraz spadają oczekiwania inflacyjne wskutek uniezależnienia się waluty od wpływu krajowej polityki;
- sukcesywnie powinna spadać wysokość stóp procentowych na całym obszarze Euro;
- rośnie konkurencyjność międzynarodowych rynków, dzięki zwiększeniu przejrzystości rynku i większej sile przetargowej nabywcy w stosunku do sprzedawcy.

Z kolei po stronie aspektów negatywnych związanych z przystąpieniem kraju do unii walutowej wymieniane są przede wszystkim najczęściej koszty wymierne i koszty niewymierne.

W zakresie kosztów wymiernych tj. możliwych do oszacowania metodami ilościowymi zalicza się przede wszystkim koszty:

- a) związane przystosowaniem systemów teleinformatycznych oraz aplikacji informatycznych instytucji finansowych do obsługi waluty Euro,
- b) przeszkolenia pracowników oraz partnerów biznesowych w zakresie obsługi znowelizowanych systemów teleinformatycznych i zmieniającego się ryzyka walutowego,
- c) przeprogramowania i przystosowania urzędów, w których używana jest pieniądź gotówkowy np. bankomaty,
- d) utraty przez banki i inne instytucje finansowe części dochodów z transakcji wymiany walut, transakcji zabezpieczających oraz płatności międzynarodowych tj. z tytułu znacznego zawężenia rynku walutowego i redukcji transakcji obciążonych ryzykiem zmiany kursów walutowych.

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

Kosztami niewymiernymi są koszty związane z wystąpieniem tzw. asymetrycznych szoków i związanych z tym problemom gospodarczym ujawniających się w poszczególnych przedsiębiorstwach oraz instytucjach finansowych i publicznych. Mimo zdiagnozowanych mankamentów, lokalnych lub krajowych kryzysów walutowych i gospodarczych jakie pojawiały się po globalnym kryzysie finansowym od jesieni 2008 roku to jednak nadal dość powszechnie przyjmuje się tezę, że wprowadzenie wspólnej waluty Euro jest jednym z największych osiągnięć w procesie gospodarczego zjednoczenia Europy. W niemal już trwającym dwie dekady okresie funkcjonowania Eurosystemu waluta Euro ugruntowała swoją pozycję zasadniczo stabilnej waluty na rynkach krajowych i międzynarodowych. Waluta ta obecnie zaliczana jest do kilku najważniejszych walut międzynarodowych i jest powszechnie wykorzystywana do rozliczeń również w zakresie ponad narodowo realizowanych transakcji finansowych (Chisholm A. M., 2013). Pomijając szoki walutowe i kryzysy gospodarcze z okresu lat 2008 – 2009 to większość ekonomistów i analityków finansowych wskazuje, że gospodarki strefy Euro zasadniczo pozytywnie zareagowały na międzynarodowe wstrząsy, takie jak ponad dwukrotny wzrost cen ropy oraz skutki międzynarodowych zawirowań finansowych. Również inflacja utrzymała się na niskim i stabilnym poziomie, czego dowodem jest bardzo mały wpływ wzrostu cen energii na inflację i płace. Nastąpiła także większa europejska integracja rynków finansowych, dzięki wyeliminowaniu kosztów transakcyjnych i ryzyka kursowego towarzyszącego wymianie walut. Ta integracja w połączeniu ze stabilnością walutową doprowadziła do stopniowego spadku stóp procentowych w strefie Euro. Od 2009 roku utrzymywanie niskich stóp procentowych i antykryzysowe działania interwencyjne Europejskiego Banku Centralnego związane były z potrzebą utrzymania płynności w systemie bankowym oraz aktywizacji procesów gospodarczych, w tym przedsięwzięć inwestycyjnych celem interwencjonistycznego pobudzania wzrostu gospodarczego w strefie Euro, pośrednio także w gospodarkach poszczególnych krajów Unii Europejskiej.

Kiedy waluta Euro mogłaby zostać wprowadzona w Polsce

Obecnie po 27 latach transformacji społeczno-gospodarczej i wstąpieniu Polski w struktury rynkowe UE funkcjonujący w Polsce system finansowy, w tym sektor bankowy uważany jest za niemal w pełni dostosowany do standardów Unii Europejskiej co związane jest także z wysokim poziomem zglobalizowania tego segmentu gospodarki. Obecnie w pokryzysowych warunkach gospodarczych powszechnie przyjmuje się, że proces globalizacji rynków finansowych i systemu bankowego w Polsce zde-

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

terminowany jest głównie takimi czynnikami jak administracyjne i nadzorcze funkcje bankowości centralnej i organów nadzoru w systemie finansowym oraz dostosowywanie normatywów prawnych do standardów zachodnioeuropejskich krajów wysoko rozwiniętych.

Na podstawie przeprowadzonych w niniejszym opracowaniu analiz i rozważań stwierdzono, że do kluczowych ekonomicznych determinantów globalizującej się bankowości w Polsce zalicza się procesy integracyjne systemu bankowego w Polsce z analogicznymi strukturami Unii Europejskiej, w tym wzrost homogenizacji i sukcesywnie rosnące dostosowanie procedur i systemów bankowych do standardów UE (Domańska-Szaruga B., Prokopowicz D., 2015). Realizujące się w sektorze finansowym wspomniane powyżej procesy integracyjne motywowane są potrzebą ujednoczenia standardów proceduralnych i technologicznych funkcjonujących w podmiotach bankowych, oddziałach banków komercyjnych i innych instytucji finansowych umiejscowionych w poszczególnych krajach kontynentu europejskiego oraz w innych regionach świata. Do tego dochodzi także proces przyspieszonego rozwoju krajów rozwijających się, w których poprzez instrumenty aktywnej polityki społeczno-gospodarczej próbuje się aktywizować przedsiębiorczość i innowacyjność aby kraje te efektywnie zmniejszały dysproporcje w swym rozwoju, poziomie dochodowości obywateli oraz potencjałe wytwórczym i technologicznym gospodarki względem krajów rozwiniętych, zaliczanych do najbogatszych ekonomicznie (Gwoździe-wicz S., Prokopowicz D., 2016b).

Obecnie powszechnie przyjmuje się, że od początku lat 90. ubiegłego wieku obserwuje się w Polsce wzrost znaczenia procesów globalizacyjnych realizujących się w zakresie społeczno-gospodarczego i kulturowego ujednoczania się społeczności. W związku z dokonującym się wówczas procesem urynkwawiania i transformacji systemowej polskiej gospodarki proces ten zdeterminowany był także sukcesywnie postępującą integracją rynków finansowych i rozwojem technologii teleinformatycznych. Kluczową rolę pełnią także społeczne i gospodarcze determinanty, ukształtowane na podstawie wzorców standardów przenoszonych z krajów Zachodniej Europy do Polski. Te wspomniane aspekty społeczne wpływały na różne sfery funkcjonowania polskiej społeczności i poszczególnych działów krajowej gospodarki, w tym systemu finansowego (Bukowski S., Misala J., 2011).

Poza tym takie kwestie jak transparentność polityki stabilności banku centralnego, metody kwantyfikacji i zabezpieczania ryzyka systemowego, rekomendacje agencji ratingowych, sprawność działania krajowych i ponad narodowych instytucji nadzoru nad rynkami finansowymi to kolejne kluczowe aspekty w kontekście problematyki

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździe-wicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

modelowania systemów zarządzania ryzykiem kredytowym, które wymagają kontynuacji sukcesywnej poprawy efektywności ich działania aby wypracować stabilne, odporne na kryzysy systemy finansowe. Z drugiej strony jest jeszcze także dużo do zrobienia w ujęciu mikro, w działalności analitycznej, sprzedażowej, w przepływach informacji a szczególnie w zakresie szacowania wielkości ryzyka oraz ustanawiania adekwatnych metod zabezpieczeń ryzyka dla poszczególnych transakcji finansowych. Same banki od dolnie tego nie zrealizują w stopniu zapewniającym stabilność systemów finansowych, niezbędna jest także stosowna polityka krajowej bankowości centralnej oraz międzynarodowe inicjatywy na rzecz stabilności finansowej (Gwoździewicz S., Prokopowicz D., 2015).

Biorąc pod uwagę fakt, że Polska nadal pod wieloma względami jest krajem rozwijającym się, tj. nie w pełni rozwiniętym, nie należącym do krajów najbogatszych to w związku z tym dominuje opinia, że ten omawiany powyżej proces dostosowawczy w przyszłości będzie postępował nadal. W sytuacji sprzyjających uwarunkowań makroekonomicznych i pełnym wyjściu Europy z pokryzysowego spowolnienia wzrostu gospodarczego proces globalizacji polskiej gospodarki może wejść w kolejny istotny etap integracji z rynkami innych krajów w Europie, a szczególnie strefy waluty Euro. Znaczenie tej tezy zdeterminowane jest ewentualnym w przyszłości wejściem Polski do obszaru wspólnej waluty Euro. Jeżeli tak się kiedyś miałoby stać to odpowiednio wcześniej system bankowy w Polsce powinien być dostosowany w zakresie technologicznego i proceduralnego przygotowania do efektywnego przejścia na obsługę transakcji w walucie Euro. Obecnie przeważająca większość ekonomistów wskazuje, że procesy dostosowawcze systemu finansowego przebiegną sprawnie. Podobnie procesy dostosowawcze w zakresie polityki monetarnej, natomiast najwięcej jest jeszcze do zrobienia w sferze polityki fiskalnej i poziomie długu publicznego w Polsce (Kalinowski M., Pronobis M., 2015). Ekonomiści zgodnie sugerują, że po wejściu Polski do strefy Euro powinny obniżyć się koszty transakcji i krajowi przedsiębiorcy działający na rynkach zagranicznych nie będą ponosić kosztów z tytułu ryzyka wahań kursu walutowego. Znacząca redukcja ryzyka walutowego i ograniczenie ryzyka inwestycyjnego to czynniki, które powinny wygenerować poprawę wzrostu gospodarczego, dodatkowy napływ zagranicznego kapitału i tym samym przyspieszyć proces długofalowego, wieloletniego procesu zmniejszania dysproporcji w poziomie cywilizacyjnego rozwoju, w tym także poziomu dochodów i standardu życia w Polsce w odniesieniu do wysoko rozwiniętych krajów zachodniej Europy. Jednak, aby taki scenariusz mógł się zrealizować Polska do strefy Euro musi wejść, jako kraj rozwinięty i równo prawny ekonomicznie partner innych największych gospodarek

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

UE a nie, jako kraj wyraźnie biedniejszy, na etapie kraju rozwijającego się tj. na tzw. „dorobku”. Tylko wówczas pojawią się pozytywne aspekty ekonomiczne wprowadzenia waluty Euro w Polsce a wygenerowany w ten sposób impuls prorozwojowy nie będzie miał krótko trwałego charakteru. W maju 2004 roku, tj. w momencie wchodzenia Polski do struktur wspólnych rynków Unii Europejskiej w wielu debatach, podczas konferencji naukowych, w publikacjach naukowych znów pojawiało się pytanie: Czy Polska, jako członek Unii Europejskiej powinna przyjąć wspólną walutę Euro i jeżeli miałyby to nastąpić to kiedy? Zgodnie z normatywnymi zapisami Traktatu z Maastricht, wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej powinny docelowo wejść w skład unii walutowej. Z drugiej strony są kraje jak np. Wielka Brytania i Dania, które zdołały w Traktacie wynegocjować klauzulę, dającą im możliwość wyboru. Dla Wielkiej Brytanii kwestia ta jest już zupełnie nieaktualna ponieważ, kraj ten jest pierwszym, którym ma opuścić Unię Europejską. Można więc teoretycznie przyjąć, że także Polska wcześniej, tj. momencie wchodzenia do Unii Europejskiej potwierdziła swe zobowiązanie do wejścia do strefy Euro, tj. zrezygnowania z krajowej waluty PLN i wprowadzenia Euro. Jednakże przyjęcie wspólnej waluty powinno nastąpić dopiero po wypełnieniu wszystkich warunków określonych w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską (TWE), czyli warunków konwergencji nominalnej. Przepisy prawne UE nie narzucają natomiast wprost terminu w jakim winno to nastąpić (Dmowski A., Prokopowicz D., Sarnowski J., 2008). Polska nie określiła terminu. Poza tym opisane powyżej zawirowania gospodarcze, lokalnie i krajowo ujawniające się kryzysy walutowe i gospodarcze będące pochodną globalnego kryzysu finansowego z 2008 roku zasadniczo podważyły zasadność dążenia do szybkiego wprowadzenia waluty Euro w Polsce (Dahl M., Piskorska B., Olszewski P., 2015). Podstawą tej tezy jest fakt, zgodnie, z którym gospodarki krajów europejskich posiadające waluty krajowe wykazały się większą odpornością na wspomniane powyżej szoki walutowe, bessy na rynkach papierów wartościowych i ponad narodowe kryzysy gospodarcze niż kraje posiadające wspólną walutę Euro (Prokopowicz D., 2015, s. 43-44). Najtrudniejszą sytuację gospodarczą od 2009 roku posiadały mniejsze, słabsze ekonomicznie gospodarki, w których funkcjonowała waluta Euro i charakteryzowały się także wysokim zadłużeniem sektora publicznego. Najwięcej problemów i najdłużej trwający w tym względzie kryzys gospodarczy występował np. w Grecji. W związku z powyższym opisane w niniejszym artykule problemy gospodarcze, które ujawniły się jako pochodna globalnego kryzysu finansowego w wielu krajach Unii Europejskiej, w tym przede wszystkim strefy Euro odłożyły na niesprecyzowaną konkretnie przyszłość zasadność zadawania pytania: Czy Polska,

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

jako członek Unii Europejskiej powinna przyjąć wspólną walutę Euro i jeżeli miałyby to nastąpić to kiedy? Wobec powyższego pytanie typu: Kiedy Polska jako kraj członkowski Unii Europejskiej przyjmie walutę Euro? – pozostaje bez odpowiedzi. Już niemal dekadę temu zgodnie z opinią ówczesnego prezesa Narodowego Banku Polskiego Sławomira Skrzyпка, przyjęcie przez Polskę wspólnej waluty Euro powinno nastąpić w momencie, kiedy to będzie dla Polski najbardziej korzystne. Jednak aby tak się stało wiele jeszcze determinantów makroekonomicznych polskiej gospodarki musi się znacząco zmienić.

Wnioski

Podsumowując, dyskusja na temat różnych aspektów przyjęcia przez Polskę wspólnej waluty europejskiej toczy się od dawna. Badacze przedstawiają różne, często znacząco odmienne poglądy na ten temat. Stąd potrzeba dogłębnej analizy i wypracowania najlepszych dla Polski rozwiązań. Przyjęcie waluty euro w Polsce stanowić będzie kolejny szczególnie istotny impuls pro rozwojowy dla polskiej gospodarki. Eksporterzy i importerzy działający w obszarze euro nie będą musieli już ponosić kosztów zabezpieczania się przed ryzykiem kursów walutowych. Pojawi się wiele ułatwień transakcyjnych i redukcji kosztów obsługi transakcji realizowanych transgranicznie w systemie finansowym. Rynek walutowy w Polsce się zmniejszy, bank centralny będzie mógł przekonstruować swe rezerwy walutowe (Prokopowicz D., 2010).

Z drugiej strony wynagrodzenia wypłacane w euro oraz ceny produktów i usług wyrażone w euro mogą wygenerować wzrost cen i inflacji w początkowym okresie wprowadzania waluty euro w Polsce. Aby nie pojawiły się negatywne makroekonomiczne skutki tego procesu polska gospodarka powinna zostać dobrze przygotowana do wprowadzenia euro w Polsce. To przygotowanie nie może dotyczyć tylko kwestii formalnych i organizacyjnych, ale również powinno uwzględniać stan makroekonomiczny polskiej gospodarki. Oprócz dopasowania wymogów formalnych systemu finansowego i spełnienia obligatoryjnych standardów polityki pieniężnej i fiskalnej należy także uwzględnić kwestię poziomu dochodów statystycznego Polaka w relacji do obywatela krajów wysoko rozwiniętych Europy Zachodniej. Polska będzie w pełni przygotowana do przyjęcia waluty euro gdy wysokość tych dochodów w Polsce osiągnie średni poziom w Unii Europejskiej. Poza dochodami obywateli istotna jest również w tej kwestii produktywność, innowacyjność, potencjał wytwórczy, kapitałowy i finansowy polskiej gospodarki.

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

W związku z powyższym wpisana do wstępnej części niniejszego opracowania zatytułowanej *Aims of paper. Methods* poniższa teza badawcza została potwierdzona. W związku z powyższym przyjęto, że Polska spełnia już najważniejsze wymogi instytucjonalne i formalne w zakresie prowadzonej krajowej polityki monetarnej i fiskalnej ustanowione przez organy centralne Unii Europejskiej dla krajów planujących przyjęcie waluty euro. Z drugiej strony Polska będzie w pełni przygotowana do przyjęcia waluty euro gdy wysokość tych dochodów w Polsce osiągnie średni poziom w Unii Europejskiej.

Literatura przedmiotu:

1. ALIŃSKA A., PIETRZAK B. (2012). *Stabilność systemu finansowego instytucje, instrumenty, uwarunkowania*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa.
2. BIAŁAS M., MAZUR Z. (2013). *Bankowość wczoraj i dziś*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
3. BUKOWSKI, S. red. (2010). *Globalizacja i integracja regionalna a wzrost gospodarczy*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa.
4. BUKOWSKI S., MISALA J. (2011). *Wzrost gospodarczy i finanse międzynarodowe*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa.
5. CHISHOLM A. M. (2013). *Wprowadzenie do międzynarodowych rynków finansowych*, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa.
6. DAHL M., (2015). *Niemiecki model gospodarki rynkowej jako wzór dla polskich przemian systemowych po 1989 roku*, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa.
7. DAHL M., PISKORSKA B., OLSZEWSKI P., (2015), *Europejskie doświadczenia z demokracją i gospodarką rynkową. Przykład dla Ukrainy*, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa.
8. DAVIES H., GREEN D. (2010). *Globalny nadzór i regulacja sektora finansowego*, Seria Wyzwania globalne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
9. DMOWSKI A., PROKOPOWICZ D. (2010) *Rynki finansowe*, Wydawnictwo Centrum Doradztwa i Informacji Difin sp. z o.o., Warszawa.
10. DMOWSKI A., PROKOPOWICZ D., SARNOWSKI J. (2008). *Finanse i bankowość. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Centrum Doradztwa i Informacji Difin sp. z o.o., Warszawa.
11. DMOWSKI A., PROKOPOWICZ D., SARNOWSKI J. (2005). *Podstawy finansów i bankowości*, Wydawnictwo Centrum Doradztwa i Informacji Difin sp. z o.o., Warszawa.
12. DOMAŃSKA-SZARUGA B. (2014). *Financial Instability and the New Architecture of Financial Supervision in European Union* (w:) B. Domańska-Szaruga, T. Stefaniuk (red.), *Organization in changing environment. Conditions, methods and management practices*, Wydawnictwo Studio Emka, Warszawa, s. 21-30..

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

13. DOMAŃSKA-SZARUGA B., PROKOPOWICZ D. (2015). *Makroekonomiczne zarządzanie antykryzysowe* (w:) 34 Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo – Humanistycznego w Siedlcach, nr 107, Seria: Administracja i Zarządzanie (34) 2015, UPH Wydział Nauk Ekonomicznych i Prawnych, Siedlce, s. 37-48.
14. FILA J., FILIPIAK B. (2012). *System finansowy a rozwój gospodarczy. Szanse i zagrożenia*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
15. GWOŹDZIEWICZ S., PROKOPOWICZ D. (2015). *Administrative, supervisory and legal determinants of globalization of financial markets and the banking system in Poland* (w:) "International Journal of New Economics and Social Sciences", ZN, nr 2 (2) 2015.
16. GWOŹDZIEWICZ S., PROKOPOWICZ D. (2016a). *Antykryzysowa aktywna polityka monetarna Banku Rezerw Federalnych w kontekście bezpieczeństwa systemu finansowego i koniunktury globalnej gospodarki* (w:) "Studia Administracji i Bezpieczeństwa. Public Administration and Security Studies", nr 1 (2016), Wydawnictwo Naukowe Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski, s. 87-98.
17. GWOŹDZIEWICZ S., PROKOPOWICZ D. (2016b). *Globalization and the process of the system and normative adaptation of the financial system in Poland to the European Union standards* (w:) *Globalization, the State and the Individual*, "International Scientific Journal", Free University of Varna "Chernorizets Hrabar", Chayka, Varna, Bułgaria 9007, Varna 2016, nr 1(9) 2016.
18. KALINOWSKI M., PRONOBIS M. (2015). *Rynki finansowe a gospodarka realna. Aktualne wyzwania*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa.
19. Narodowy Bank Polski – *Internetowy Serwis Informacyjny*, (www.nbp.pl), dostęp: 15.12.2018 r.
20. PROKOPOWICZ D. (2010). *Wpływ globalnego kryzysu rynków finansowych na koniunkturę polskiej gospodarki* (w:) Zeszyty Naukowe Almamater Szkoła Wyższa z siedzibą w Warszawie, (Ekonomia). Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej Almamater. Warszawa, Nr 4 (61) 2010.
21. PROKOPOWICZ D. (2012). *Na tle struktur rynkowych Unii Europejskiej* (w:) "Przedsiębiorstwo przyszłości". Kwartalnik Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa im. Heleny Chodkowskiej. Warszawa, Nr 2 (11) 2012, kwiecień 2012, Rok wyd. IV.
22. PROKOPOWICZ D. (2015). *Korelacja procesów doskonalenia instrumentów ostrożnościowych systemu finansowego i antykryzysowej polityki społeczno-gospodarczej w Polsce* (w:) "Kwartalnik Naukowy Uczelni Vistula. Vistula Scientific Quarterly", Akademia Finansów i Biznesu Vistula, nr 3 (45)/2015, lipiec - wrzesień 2015, s. 35-50.
23. PROKOPOWICZ D. (2016). *The importance of economic globalization in the context of the development of the financial system in Poland* (w:) "International Journal of New Economics and Social Sciences", ZN, nr 2 (4) 2016.
24. PRZYBYLSKA-KAPUŚCIŃSKA W. red. (2013). *Funkcjonowanie współczesnego rynku pieniężnego i kapitałowego*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa.

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)

25. SZYBOWSKI D., GWOŹDZIEWICZ S., PROKOPOWICZ D. (2016). *Activating interventionist monetary policy of the European Central Bank in the context of the security of the European Financial System* (w:) "International Journal of New Economics and Social Sciences", ZN, nr 2 (4) 2016.
26. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2013 r. poz. 908; Dz.U. z 2016 r. poz. 1948; Dz.U. z 2017 r. poz. 1373).
27. WIATR M. (2015). *Bankowość korporacyjna*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
28. ŻABIŃSKA J. red. (2011). *Rynki finansowe w Unii Europejskiej w strefie euro*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa.

ISSN 2543-7097 / E-ISSN 2544-9478

© 2018 /Published by: Międzynarodowy Instytut Innowacji Nauka-Edukacja-Rozwój w Warszawie, Polska

 This is an open access article under the CC BY-NC license
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

Gwoździewicz S., Prokopowicz D. (2018). Normatywne i makroekonomiczne uwarunkowania możliwości wprowadzenia waluty Euro w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 2(4)2018: 505-527.

[DOI 10.5604/01.3001.0013.0031](https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.0031)